प्राविधिक सेवा, ४तह, कम्प्युटर अपरेटरपदको खुल्लातथा समावेशि र आन्तरीक प्रतियोगितात्मकलिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

१. प्रथम चरण :लिखित परिक्षाको योजना(Examination Scheme)

पत्र	बिषय	प्रश्न संख्या x अंकभार	परिक्षा प्रणाली	समय	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क
प्रथम	सेवा सम्बन्धी	५०x२=१००	बस्तुगत	१ घण्टा	900	४०
पत्र			वहुउत्तर			
			-			

२. द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ताको योजना

विषय पूर्णाङ्क		उत्तीर्णाङ्ग	परीक्षाप्रणाली	समय	
(क) प्रयोगात्मकपरीक्षा	४०	२५	प्रयोगात्मक	४५मिनेट	
(ख)व्यक्तिगतअन्तर्वार्ता	२०	-	मौखिक	-	

द्रष्टव्य : उम्मेदवारहरुले ध्यानिदनुपर्ने कुराहरु

- १. लिखित परीक्षाको माध्यमनेपाली/अग्रेजीदुबै हुन सक्नेछ।
- २. प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएकाउम्मेदवारहरु मात्र द्धितिय चरणको परीक्षामा सिम्मिलतह्नपाउनेछन् ।
- ३. प्रयोगात्मक परीक्षाकाप्रश्नसंख्यानिम्नानुसार हुनेछन् ।

	Topics	No. of	Marks	Time(Minutes)
		Questions		
1	DevnagariTyping	1	10	10
2	Wordprocessing / English Typing	1	5	5
3	ElectronicSpreadsheet	1	10	
4	PresentationSystem	1	4	
5	Database ManagementSystem	1	10	30
6	Networking	1	8	
7	Web PageDesigning	1	3	
	Total:-	7	50	45

^{**}देवनागरीTypingअनिवार्यगर्नुपर्नेछ।

- ४. पाठ्यक्रममाभएकायथा सम्भव सबै पाठ्यांशहरुबाट प्रश्न सोधिनेछ ।पाठयक्रमका इकाई हरु बाट सोधिने प्रश्न हरुको संख्या सम्बन्धित इकईहरुमै उल्लेख गरियको छ।
- ५. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएतापिन पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरु परीक्षाको मितिभन्दा ३ मिहना अगािड (संशोधनभएकावा संशोधनभई हटाईएकावाथप गरी संशोधनभई) कायम रहेकालाई यस पाठ्कममा परेको सम्भन् पर्दछ ।
- ६. यस भन्दा अगांडि लागु भएको माथिउल्लेखित समूहको पाठ्यक्रमखारेज गरिएको छ।
- ७. पाठयक्रम लागु मिति २०**७४** आश्विन ।

प्राविधिक सेवा, ४तह, कम्प्युटर अपरेटरपदको खुल्लातथा समावेशि र आन्तरीक प्रतियोगितात्मकलिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

सेवा सम्बन्धीपाठयक्रम

1. ComputerFundamentals

 $(15 \times 2 = 30)$

- 1.1. Computer: Definition, History, Generation, Characteristics, Types & Applications.
- 1.2. Overview of a computersystem:-
 - 1.2.1. Data and dataprocessing
 - 1.2.2. Hardware
 - 1.2.2.1. Definition of Hardware
 - 1.2.2.2. Input Unit: Keyboard, Mouse, Scanner, etc
 - 1.2.2.3. CPU:- Arithmetic Logic Unit (ALU), Control Unit (CU), Memory Unit(MU)
 - 1.2.2.4. Output Unit:- Monitor, Printer, etc
 - 1.2.2.5. Storage devices:- Primary & Auxiliary Memory (Floppy Disk, Hard Disk,
 - 1.2.2.6. Compact Disk, DVD, Flash disketc.)
 - 1.2.2.7. Others:- Network card, Modem, Sound card, etc.
 - 1.2.3. Software
 - 1.2.3.1. Definition & Types of Software
 - 1.2.3.2. ProgrammingLanguage
 - 1.2.4. Liveware
 - 1.2.5. Firmware and CacheMemory
- 1.3. Setting & protection of Computer Room and Computer
- 1.4. Concept of Computer related threats (virus, worms, Trojan, phishing etc) remedies and protection
- 1.5. Concept of Multimedia
- 1.6. File Managementbasic:
 - 1.6.1. Physical Structure of thedisk
 - 1.6.2. Concept of File andfolder
 - 1.6.3. Wildcards and Pathname
 - 1.6.4. Type of files and fileextensions
- 1.7. ComputerNetworking
 - 1.7.1. Introduction to Networking
 - 1.7.2. Types of Network (LAN, MAN, WANetc)
 - 1.7.3. Concept of E-mail / Internet / Extranet / Intranet, World Wide Web(WWW)
 - 1.7.4. Familiarity with internet browsers (e.g Internet explorer, Firefox, Opera, Safari,
 - 1.7.5. Google Chromeetc)
 - 1.7.6. Introduction to IP address, subnet mask and defaultgateway
 - 1.7.7. Introduction to Network Media, Topology and Protocol
 - 1.7.8. Setting Up MicrosoftNetwork
 - 1.7.9. Dial-UpNetworking
- 1.8. NumberSystems
 - 1.8.1. Introduction to binary, octal, decimal and hexadecimal numbersystems
- 1.9. Introduction to ASCII and Unicodestandards
- 1.10. IT policy of Nepal
- 1.11. Electronic Transaction Act2008

2. OperatingSystem

(8X2=16)

- 2.1. Introduction to OperatingSystem
- 2.2. Types of OperatingSystem
- 2.3. Functions of OperatingSystems
- 2.4. Command line operation (e.g. copy command, move command, command to view and set

प्राविधिक सेवा, ४तह, कम्प्युटर अपरेटरपदको खुल्लातथा समावेशि र आन्तरीक प्रतियोगितात्मकलिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

different file attributesetc)

- 2.5. Windows
 - 2.5.1. Introduction to GUI
 - 2.5.2. Introduction of Windows OperatingSystem
 - 2.5.2.1. Basic Windows Elements Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin.etc.
 - 2.5.2.2. Starting and shutting downWindows
 - 2.5.2.3. File Management with WindowsExplorer
 - 2.5.2.4. Windows applications: (e.g. Control Panel, Character Map, Paintetc)
 - 2.5.2.5. Finding files of folders and saving theresult
 - 2.5.2.6. Starting a program by command lineoperation
 - 2.5.2.7. Changing windowsettings
 - 2.5.2.7.1. Adding/Removingprograms
 - 2.5.2.7.2. Clearing the contents of documentmenu
 - 2.5.2.7.3. Customizing thetaskbar
 - 2.5.2.7.4. Control panelitems
 - 2.5.2.8. Creating shortcut (icons) ondesktop
 - 2.5.2.9. System tools:- disk scanning, diskdefragmenter, backup, restore, format

3. WordProcessing

(7X2=14)

- 3.1. Concept of WordProcessing
- 3.2. Types of WordProcessing
- 3.3. Introduction to WordProcessor
 - 3.3.1. Creating, Saving and Opening the documents
 - 3.3.2. Elements of Word Processing Environment (Menu, Toolbars, Status bar, Rulers, Scrollbars, etc.)
 - 3.3.3. Copying, Moving, Deleting and Formatting Text (Font, Size, Color, Alignment, line & paragraphspacing)
 - 3.3.4. Finding and ReplacingText
 - 3.3.5. Familiar with DevnagariFonts
 - 3.3.6. Creating lists with Bullets and Numbering
 - 3.3.7. Creating and Manipulating Tables
 - 3.3.8. Borders and Shading
 - 3.3.9. Use of Indentation and TabSetting
 - 3.3.10. Creating Newspaper Style Documents UsingColumn
 - 3.3.11. Inserting Header, Footer, Footnotes, Endnotes, Page Numbers, File, Page break, Section break, Graphics, Pictures, Charts, Word Art, Symbols & OrganizationChart
 - 3.3.12. Opening & Saving different types ofdocument
 - 3.3.13. Changing Defaultsettings
 - 3.3.14. MailMerge
 - 3.3.15. AutoCorrect, Spelling and Grammar Checking, andThesaurus
 - 3.3.16. Customizing menu &toolbars
 - 3.3.17. Security Technique of Documents
 - 3.3.18. Master Document, Cross Reference, Index, Table of Content.
 - 3.3.19. Setting Page Layout, Previewing and PrintingDocuments

4. ElectronicSpreadsheet

(5X2=10)

- 4.1. Concept of ElectronicSpreadsheet
- 4.2. Types of ElectronicSpreadsheet
- 4.3. Organization of Electronic Spreadsheet application (Cells, Rows, Columns, Worksheet,

प्राविधिक सेवा, ४तह, कम्प्युटर अपरेटरपदको खुल्लातथा समावेशि र आन्तरीक प्रतियोगितात्मकलिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

Workbook and Workspace)

4 4	T . 1 .*		11 .		1
/1 /1	Introduction	t \sim	cnrandchaata	nn	lication
4.4.	muoaucuon	w	spreadsheeta	ווו	псанон
			~		

- 4.4.1. Creating, Opening and Saving WorkBook
- 4.4.2. Elements of Electronic Spreadsheet Environment (Menu, Toolbars, Status bar,
- 4.4.3. Rulers, Scrollbars, etc.)
- 4.4.4. Editing, Copying, Moving, Deleting CellContents
- 4.4.5. Familiar with DevnagariFonts
- 4.4.6. Formatting Cells (Font, Border, Pattern, Alignment, Number and Protection)
- 4.4.7. Formatting Rows, Column and Sheets
- 4.4.8. Using Formula Relative Cell and Absolute CellReference
- 4.4.9. Using basicFunctions
- 4.4.10. Generating Series
- 4.4.11. Changing defaultoptions
- 4.4.12. Sorting and FilteringData
- 4.4.13. Summarizing Data with SubTotals
- 4.4.14. CreatingChart
- 4.4.15. Inserting Header and Footer
- 4.4.16. SpellChecking
- 4.4.17. Customizing Menu & Toolbars
- 4.4.18. Importing from and Exporting into otherFormats
- 4.4.19. Pivot Table, Goal Seek, Scenario & Audit
- 4.4.20. Page Setting, Previewing and Printing

5. DatabaseSystem

(8X2=16)

- 5.1. Introduction to Data, Database and DBMS
- 5.2. Basic Concept of Tables, Fields, Records, Relationships and Indexing
- 5.3. Introduction to databaseapplication
 - 5.3.1. DataTypes
 - 5.3.2. Creating, Modifying & Deleting Tables and Formatting & Validating FieldData
 - 5.3.3. Creating, Modifying, Deleting & Using SimpleQueries
 - 5.3.4. Creating, Modifying & DeletingForms/Reports/Macros

6. PresentationSystem

6.1. Introduction to presentationapplication

(2X2=4)

- 6.1.1. Creating, Opening & SavingSlides
- 6.1.2. FormattingSlides
- 6.1.3. SlideShow
- 6.1.4. Animation
- 6.1.5. Inserting Built-in picture, Picture, Table, Chart, Graphs, Organization Chartetc.

7. Web pageDesigning

(5X2=10)

- 7.1. Introduction to Web Page and CMS (Content ManagementSystem)
- 7.2. Introduction to HTML
 - 7.2.1. HTMLdocument
 - 7.2.2. Tags
 - 7.2.3. Skeleton &Flesh
 - 7.2.3.1. Text
 - 7.2.3.2. Hyperlinks
 - 7.2.3.3. Images
 - 7.2.3.4. Lists &forms
 - 7.2.3.5. Tables and Frames

प्राविधिक सेवा, ४तह, कम्प्युटर अपरेटरपदको खुल्लातथा समावेशि र आन्तरीक प्रतियोगितात्मकलिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रयोगात्मक परीक्षाको Typing Skill Test को लागिनिर्देशनहरू:-

9. English Typing Skill Test को लागि २२५ शब्दहरुका एउटा Text दिइनेछ र देहायअनुसारअंकप्रदानगरिनेछ:-

भन्दाकम शुद्ध शब्दप्रतिमिनेट (Correct Words/Minute) वापत- ० अंक वा सोभन्दा बढी र १६ भन्दाकम शुद्ध शब्दप्रतिमिनेट (Correct Words/Minute) वापत- १ अंक १६वा सोभन्दा बढी र २४ भन्दाकम शुद्ध शब्दप्रतिमिनेट (Correct Words/Minute)वापत- २ अंक २४ वा सोभन्दा बढी र ३२ भन्दाकम शुद्ध शब्दप्रतिमिनेट (Correct Words/Minute)वापत- ३ अंक ३२ वा सोभन्दा बढी र ४० भन्दाकम शुद्ध शब्दप्रतिमिनेट (Correct Words/Minute)वापत- ४ अंक ४० वा सोभन्दा बढी शुद्ध शब्दप्रतिमिनेट (Correct Words/Minute) वापत- ५ अंक

२. देवनागरीTyping Skill Testकोलागि४००शब्दहरुकाएउटाText दिइनेछ र देहायअनुसार अंकप्रदानगरिनेछ:-

११ भन्दाकम शुद्ध शब्दप्रतिमिनेट (ऋयचचभअत ध्यचमकर:ष्लगतभ) वापत- ०अंक ११ वासोभन्दा बढी र १३ भन्दाकमश्द्ध शब्दप्रतिमिनेट(Correct Words/Minute)वापत -३अंक १३वासोभन्दा बढी र १५ भन्दाकमशुद्ध शब्दप्रतिमिनेट(Correct Words/Minute)वापत -४अंक १५वासोभन्दाबढीर१७भन्दाकमश्द्ध शब्दप्रतिमिनेट(Correct Words/Minutभ)वापत -५अंक १७वासोभन्दा बढी र १९ भन्दाकमश्द्ध शब्दप्रतिमिनेट(Correct Words/Minute)वापत -६अंक १९ वासोभन्दाबढी र २१ भन्दाकमश्द्ध शब्दप्रतिमिनेट(Correct Words/Minute)वापत -७अंक २१ वासोभन्दा बढी र २३ भन्दाकमशुद्ध शब्दप्रतिमिनेट(Correct Words/Minute) वापत - ८ अंक २३ वासोभन्दा बढी र २५ भन्दाकमश्द्ध शब्दप्रतिमिनेट(Correct Words/Minute) वापत - ९ अंक २५ वा सोभन्दाबढी र २७भन्दाकमश्द्ध शब्दप्रतिमिनेट(Correct Words/Minute)वापत - १०अंक २७वासोभन्दा बढी र २९ भन्दाकमशुद्ध शब्दप्रतिमिनेट(Correct Words/Minute)वापत - ११अंक २९ वा सोभन्दाबढी र ३१ भन्दाकमशुद्ध शब्दप्रतिमिनेट(Correct Words/Minute)वापत - १२अंक ३१ वासोभन्दा बढी र ३३ भन्दाकमश्द्ध शब्दप्रतिमिनेट(Correct Words/Minute)वापत - १३अंक ३३वासोभन्दा बढी र ३५ भन्दाकमशुद्ध शब्दप्रतिमिनेट(Correct Words/Minute)वापत - १४अंक ३५ वासोभन्दा बढी श्द्धशब्दप्रतिमिनेट(Correct Words/Minute)वापत - १५अंक

3. Formula for calculation of correctword/minute:-

Correct words/minute = (Total words typed - wrong words)/10 (for Devanagari typing) Correct words/minute = (Total words typed - wrong words)/5 (for Englishtyping)

Note:-अंग्रेजीवा देवनागरी Typing Skill Test को लागि परीक्षामादिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । तत्पश्चातमाथिउल्लेखितCriteria वमोजिमअंकदिइनेछ । दिइएको अंग्रेजीवा देवनागरी Text माउल्लेखित स्थानबमोजिम परीक्षार्थीहरुले आफ्नो Text माPunctuation टाइप नगरेको पाइएमात्यसको शब्दमा गणना गरिने छ।